

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce X, nar. X
státní příslušnost: X
bytem X
zastoupen Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem,
sídlem Varšavská 714/38, 100 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2025, č. j. OAM-104/ZA-ZA11-K11-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2025, č. j. OAM-104/ZA-ZA11-K11-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 270 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, Mgr. Pavla Čížinského, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2025, č. j. OAM-104/ZA-ZA11-K11-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce v podané žalobě namítal, že označení jeho výpovědi v napadeném rozhodnutí jako nevěrohodné bylo nedůvodné. Nesouhlasil, že obsah jeho vyjádření v pobytovém správním řízení a vyjádření v azylovém řízení byl rozdílný. V pobytovém správním řízení totiž nechápal, jaké okolnosti mohou být relevantní.
3. Dále měl za to, že jeho kontakty s prominentem R. M., se kterým spolupracoval i v období voleb, činily jeho činnost v X politickou, a proto žalovaný pochybil, když jeho aktivitu nepovažoval za související s jeho politickým přesvědčením a výkonem politických práv.
4. Napadené rozhodnutí rovněž považoval za nepřezkoumatelné, neboť žalovaný neposoudil přiměřenou pravděpodobnost pronásledování ani reálnost hrozby mučení. Je přitom zřejmé, že R. M. bude v X pronásledován a státní orgány budou mít zájem na nalezení co největšího množství kompromitujícího materiálu k prominentově osobě, což by mohlo vést k výsledkům žalobce. Zdůraznil, že v X dochází k rozsáhlému zneužívání justice, zdokumentovány jsou případy mučení a perzekuce politických oponentů. Domníval se, že se mu ve vlasti nedostává záruk, že jako osoba s kontakty na M. nebude pronásledován ani mučen.
5. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný zrekapituloval obsah azylového příběhu žalobce. Uvedl, že s žalobou nesouhlasí, neboť v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení jakékoli z forem mezinárodní ochrany. Shrnul, že tvrzeným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany byla obava žalobce, že na něm budou X orgány vymáhat falešné svědectví vůči R. M.
7. Zdůraznil důležitost výpovědi žadatele v řízení o mezinárodní ochraně a požadavek na její věrohodnost, přičemž svůj argument podpořil odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále také „NSS“). Měl za to, že vyjádření žalobce v různých řízeních před správním orgánem byla nekonzistentní a obsahovala natolik závažné rozpory, že žalovaný neměl povinnost vyhodnotit tvrzené skutečnosti nasvědčující pronásledování nebo vzniku újmy žalobci ve vlasti. Žádná z těchto skutečností totiž nebyla věrohodná.
8. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV.

Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

9. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné, skutečnosti:
10. Dne 24. 1. 2025 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany (dále jen „žádost“). Žalovanému správnímu orgánu pak dne 27. 1. 2025 byla doručena písemnost, ve které žalobce shrnul důvody své žádosti, konkrétně spolupráci s prominentem R. M. a s tím spojenou obavu z vynucování falešné výpovědi a mučení při výslechu X orgány.
11. Při poskytnutí údajů k žádosti ze dne 3. 2. 2025 žalobce uvedl, že pochází z X, dorozumí se X a rusky a je sunnitským muslimem. Od roku 2015/2016 se zajímá o politiku, jako dobrovolník se během období voleb zabýval agitací a účastnil se mezinárodních konferencí. To se týkalo nezfalšovaných voleb. V roce 2017 byl rovněž pozorovatelem ve volební místnosti. Podporoval Sociálně demokratickou stranu X, jejímž zakladatelem byl A. A., bývalý X, který se v současnosti nachází ve Y. Nikdy ale nebyl členem žádného politického uskupení. Žalobce je svobodný a bezdětný. V X naposledy pobýval v B., ale pochází z vesnice K., kde žije jeho rodina. V listopadu 2019 vycestoval do M., následně autobusem do L., kde chvilku pracoval. Dále se v únoru 2020 vydal autobusem do P. a N. Do ČR přicestoval vlakem 1. nebo 2. března 2020, od té doby území ČR neopustil. V minulosti disponoval ruským vízem. O mezinárodní ochranu žádá poprvé. Cítí se zdravý, nemá žádná zdravotní omezení. Nikdy nebyl trestně stíhán ani odsouzen za trestný čin. Jako důvod pro podání žádosti uvedl nemožnost návratu do vlasti, kde je pronásledován z politických důvodů. Státní orgány po něm v X vyžadují podání falešného svědectví v neprospěch R. M.
12. Během pohovoru k žádosti konaném dne 3. 2. 2025 žalobce sdělil, že přijel právě do ČR, protože je tu málo jeho krajanů a jde o slovanskou zemi a řeč, tedy je to tu pro něj jednodušší. Svůj život v X do roku 2019 popsal tak, že jeho rodina patří do střední ekonomické třídy, žila si dobře. Otec byl státním zaměstnancem, matka pracovala v bance. Žalobce dokončil bakalářské vysokoškolské studium na X fakultě. Ihned po ukončení studia zemi původu opustil. Během studia pracoval jako právní konzultant v rámci fakulty, kde fungovala X. Žalobce konzultace poskytoval jako dobrovolník, někdy na důkaz vděku od návštěvníků poradny nějaké peníze dostal. X se rozhodl opustit, protože ho už v roce 2018 pozvali na ministerstvo vnitra. Žalovaným správním orgánem byl vyzván, aby svou odpověď rozvedl, načež uvedl, že byl na jaře 2018 pozván na policii, kde byl dotazován na R. M., se kterým se v roce 2017 seznámil v období voleb. M. je v X vlivnou osobou, byl ředitelem celní správy. Po skončení M. funkce bylo zahájeno jeho vyšetřování, jakož i dalších osob, které s ním přišly do styku, včetně příbuzných a známých. M. byl donorem X fakulty, na které žalobce studoval. Peníze studentům dával i „na ruku“, aby se mohli účastnit mezinárodních konferencí. M. využíval služeb X, ve které žalobce jako konzultant působil. Jednalo se o záležitosti nákupu pozemků nebo sepisování smluv. Peníze od M. si měl brát žalobce přímo a dále je rozdělovat mezi další spolužáky. V průměru dostávali asi 100 až 150 USD. Žalobce se s M. osobně setkal několikrát i během prezidentských voleb. X rovněž pomohla M. založit nadaci na pomoc dětem. Pro převody peněz používal M. žalobcův bankovní účet a cestovní pas. Žalobce to pak zaplatil podle toho, co bylo potřeba. Jeho bankovní účet byl takto použit třikrát. M. je členem Sociálně demokratické strany X. S M. se žalobce seznámil během agitace v prezidentských volbách, tedy někdy v srpnu 2017, od té doby spolupracovali. Na konci roku 2017 žalobce M. navštívil v jeho domě v B., při další příležitosti ho viděl až v dubnu 2018. Pokaždé spolu řešili chod firmy z hlediska

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

právních záležitostí. M. žalobci nabízel pozici v jeho firmě, příp. na celní správě. Společně se scházeli také proto, že M. financoval hodně činností X fakulty. V průběhu roku 2018 se žalobce setkával s M. pravidelně a často, až do začátku vyšetřování. Naposled ho žalobce viděl v červnu 2018 v kavárně O., městské části A. v B. Na dotaz, proč nejdříve sdělil správnímu orgánu, že se s M. potkal několikrát a následně vypověděl, že se setkávali pravidelně, odpověděl, že to řekl jen tak, zhruba. K použití žalobcova bankovního účtu a pasu M. došlo poprvé v roce 2018 pro charitativní účely, převod byl asi ve výši 80 000 USD. Poté to bylo průběžně pro podporu právnícké poradny, jednou 450 USD, jindy třeba 100 USD atd. Žalobce si vzpomněl, že to vlastně nebylo jen třikrát. M. nepoužíval účet žalobce pravidelně, ale prostě příležitostně. Bylo to určitě vícekrát. Na jaře 2018, když byl předvolán k podání výpovědi v souvislosti s trestním stíháním M., řekl žalobce vyšetřovatelům pravdu, co a jak chodilo. Sdělil přesně to, co nyní uvádí i před správním orgánem. Od té doby mu vyšetřovatelé stále volali, a aniž by obdržel písemné předvolání, řekli ať přijde a on prostě musel přijít, i když to několikrát odmítl. Na konci roku 2018 přišla oficiální výzva s předvoláním k prokuratuře. Na prokuraturu se dostavil a byl dotazován na stejné věci jako před vyšetřovateli. Jednali s ním slušně, ale tvrdě, chtěli, aby svědčil proti M., např. aby legálně dovezené zboží označil za nelegální. Chtěli, aby lhal, přesvědčovali ho, že se nemusí bát lhát, že v předmětné trestní věci už lhali i jiní a v klidu žijí. Pak se ho snažili i zastrašit, přišel pracovník X bezpečnostní služby, který měl veškeré informace o žalobcově rodině. Naléhali na něj, aby udělal, co po něm chtějí a nikdo z jeho rodiny nebude poškozen. Žalobce ale nadále postup tlačенý prokuraturou odmítal, načež mu bylo řečeno, že buď půjde jako svědek nebo jako spolupachatel. Pak žalobce pustili. Žalobce po otázce správního orgánu potvrdil, že k incidentu na prokuratuře došlo v prosinci roku 2018, bylo to ve městě K. I po výsledcích pokračoval žalobce ve studiu práva v B. Pokračovaly telefonáty od vyšetřovatelů, žalobce byl tlačен k tomu, aby se dostavil. Nechtělo se mu. Poradil se s kolegy právníky a ti rovněž zastávali názor, že se k výsledku musí dostavit pouze na základě písemného předvolání. V březnu 2019 byl otec žalobce propuštěn ze zaměstnání, a to i přes zastání ředitele školy. Otec se chtěl propuštění bránit, rozhodnutí ministerstva školství se ale nedalo zvrátit. Otcí mělo být řečeno, že nejdříve musí dát do pořádku záležitosti se svým synem – žalobcem, teprve tehdy může řešit své vlastní záležitosti. Ve škole otcí řekli, že nařízení musí být splněno. Následoval další telefonát od vyšetřovatele. V únoru 2019 žádal žalobce s pomocí zprostředkovatelské agentury o litevské vízum, pro které jel na zastupitelský úřad v sousedním K., kvůli čemuž si vyřizoval i pas. Žalobce v říjnu 2019 obdržel vysokoškolský diplom. Měl povinnost vykonat vojenskou službu, dostavil se k odvodu, ale jeho přijetí bylo zamítnuto. Žalobce prý nevyhovoval, ačkoli byl zdravý. V tomto období se žalobci nahromadily problémy, bez vojenské knížky nemohl najít zaměstnání. Zaměstnání nemohl najít v té době ani otec. Žalobce se obával dalších pokusů o předvolání, proto raději X opustil. Rozhodl se vyřídit si litevské vízum, protože si myslel, že se vše uklidní, ale místo toho se to nahromadilo a vycestoval raději do M. V době, kdy už žalobce byl v M., mu X vyšetřovatel oznámil, že byla nařízena domovní prohlídka v jeho domě. Ta byla podle informací od rodičů provedena, ale neoficiálně, nebyl vyhotoven protokol o provedení ani nebylo předloženo povolení k provedení. Z M. žalobce odjel, protože jinak by mu bylo zrušeno litevské pracovní vízum. Při vycestování z X neměl žádné problémy. V L. se setkal se ženou ze zprostředkovatelské agentury a začal pracovat v továrně na nábytek. Z důvodu

administrativní chyby bylo jeho litevské vízum zrušeno, pracovat tam mohl už pouze nelegálně. Pak učinil pokusy o získání pracovního povolení v P. a N., nakonec v ČR. Krajané v ČR mu poradili, aby o české dokumenty žádal z území P., a následně mu v roce 2020 poradili, aby zažádal o mezinárodní ochranu. To žalobce nejdříve nechtěl, obával se, že na to v X bude nahlíženo jako na vlastizradu. Měl totiž v úmyslu v domovském státě pracovat jako státní zaměstnanec. Od podání žádosti byl odrazován i kolegy z vysoké školy. Dříve měl představu, že se v budoucnu do vlasti vrátí, říkal si to alespoň jednou za rok. M. mu dokonce dvakrát do Evropy poslal peníze na živobytí – 300 EUR a 700 USD. Další finanční podporu už si ale žalobce nepřál, nechtěl se dále zaplétat do problémů. V X žije celá žalobcova rodina. Otec v roce 2023 získal zpět místo ve škole, ze které byl dříve propuštěn, jedna ze sester už má vlastní rodinu a druhá dokončila školu. Matka ještě pracuje. Se svou rodinou je v kontaktu téměř každý den. Bezpečnostní složky v současnosti kontaktují žalobcovy rodiče. Žalobce měl za to, že skrze M. se X vláda snaží odstranit politické konkurenty. Kvůli lidem, kteří proti M. budou vypovídat, přijde M. o ekonomické příspěvky a nebude se moci ucházet o nějakou politickou pozici. Pro případ návratu do X se obával, že bude mučen, bude na něm použito fyzické násilí, orgány totiž mají své cíle. Na druhé straně žalobce nemůže podat falešnou výpověď, to je trestný čin. Se záznamem v trestním rejstříku si nenajde lepší práci. Správní orgán žalobce konfrontoval s otázkou, proč před cizineckou policií sdělil, že mu v případě návratu do vlasti nehrozí žádné nebezpečí. K tomu žalobce uvedl, že když byl na Policii ČR, myslel si, že se vrátí domů. Pak ale mluvil s rodiči a ti ho od návratu odradili. Má strach, protože současná vláda má pevné pozice. X právníci říkají, že stát je stroj, který tě bude mít tam, kde tě chce mít. Situace v X se zlepšila, ale na druhé straně zesílila státní moc. V případě žalobce pracuje pouze jako stroj násilí. Ví, že mu nebezpečí v zemi původu hrozí, protože jeho rodiče neustále dostávají telefonáty od vyšetřovatele. Chodili k nim domů, okrskový policista se na žalobce stále ptá. Jedna z bývalých kolegyně se také ukrývá ve Y. Policie do domu žalobce přichází asi jednou za dva měsíce. Volají asi dvakrát nebo třikrát za měsíc. Žalobce zdůraznil, že není trestně stíhán. Myslí si, že ho chtějí dotlačit ke křivému svědectví proti M. Svoje tvrzení nemá, jak doložit, písemné předvolání dostal jen jednou, a to už ztratil. Zopakoval, že do ČR přijel kvůli dokladům, kvůli řeči, je mu to blízké. Také proto, že na rozdíl od R. nebo L. žije v ČR málo X občanů. L. snadno vydá vízum, ale dostanou ho pak i kriminální živly. Je to tam nebezpečné, v R. také. Do ČR přijel hlavně kvůli řeči. Měl také v úmyslu pokračovat ve studiu na vysoké škole a chtěl pracovat, protože dluží peníze. Žalovaný správní orgán shrnul žalobci dosavad tvrzené důvody pro jeho příjezd do ČR (aby si vydělal peníze, splatil dluh a studoval) a ujišťoval se, že je to tak správně. Žalobce odpověděl, že do ČR přijel kvůli své osobní bezpečnosti, to byl hlavní důvod. Prý před chvílí odpovídal jinak, protože když pomine ten bezpečnostní důvod, tak bude čas v ČR využívat na studium a práci. Žalovaný správní orgán se tázal, proč uvádí pokaždý jiný důvod pro svůj pobyt v ČR a osobní bezpečnost uvedl až nyní. Žalobce odpověděl, že neví, tak ho to napadlo. Před policejním orgánem vypovídal jinak, protože si myslel, že nebude žádat o mezinárodní ochranu, proto uváděl jiné důvody. Správnímu orgánu přisvědčil, že podle typu žádosti uvádí jiné důvody. Když přijel do ČR o mezinárodní ochranu vůbec žádat nechtěl, teď už ale chce. V ČR je od roku 2020 nelegálně, snažil se vyřídit si pobytové oprávnění, oslovoval telegramové skupiny X pro rady, pracoval nelegálně na různých místech. Byl vyzván, aby zopakoval, proč v ČR žádá o mezinárodní ochranu: kvůli bezpečnosti, nemůže se vrátit zpět, nemůže legálně

pobývat na území ČR. Svoji situaci by nevyřešil vnitřním přesídlením, X orgány by to zjistily, X je malé místo a státní orgány jsou tam mocné. Kdyby takovou možnost vnitřního přesídlení měl, už by se do vlasti vrátil. Je přesvědčen, že jakmile bude uzavřen případ M., pomine nebezpečí i pro něj. Kromě popsaných žádné jiné potíže s policií, jinými orgány ani soudy v domovském státě neměl. Problémům nečelil ani z důvodu rasy, náboženského vyznání nebo jiných nesených charakteristik. Problémy neměl ani kvůli svému politickému přesvědčení. Žádné materiály ke své výpovědi dokládat nechtěl.

13. Součástí správního spisu je i protokol o výsledku účastníka pobytového správního řízení sepsaného Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „policejní orgán“), ze dne 3. 5. 2024, č. j. KRPA-148271-8/ČJ-2024-000022. Dále rozhodnutí téhož policejního orgánu ze dne 9. 6. 2024, č. j. KRPA-148271-15/ČJ-2024-000022-SV, kterým bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, uloženo správní vyhoštění na dobu 36 měsíců. Proti předmětnému rozhodnutí se žalobce odvolal, přičemž rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 26. 11. 2024, č. j. CPR-40720-7/ČJ-2024-930310-V241, kterým odvolání bylo zamítnuto, bylo rovněž do správního spisu založeno.
14. Žalovaný opatřil jako podklad pro rozhodnutí tyto zprávy o zemi původu: Informace Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“) – X – Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv – Stav: březen 2025, ze dne 14. 3. 2025; Informace OAMP – X – Bývalý prezident A. A. – Politická strana Sociální demokraté, ze dne 18. 1. 2024; Informace Human Rights Watch – X – Výroční zpráva Human Rights Watch 2025, ze dne 1. 4. 2025; Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR (dále jen „MZV“) – X – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti – Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 1. 2. 2024; Informace MZV – X – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti – Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 11. 4. 2025.
15. Dne 10. 7. 2025 proběhlo seznámení žalobce s podklady pro rozhodnutí, o čemž žalovaný vyhotovil protokol. Dne 22. 7. 2025 zaslal žalobce prostřednictvím svého právního zástupce vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí. V něm zdůraznil, že X vláda jedná represivně, zneužívá justici a uchyluje se i k mučení a perzekuci politických oponentů. Zprávy o zemi původu založené žalovaným podle žalobce nedostatečně reflektují, že perzekvováni mohou být v X i významní podnikatelé jako R. M. Z toho důvodu by X státní moc mohla i nadále na žalobci požadovat, aby podal nepravdivou výpověď proti M. K vyjádření přiložil žalobce kopii svého vysokoškolského diplomu.
16. Žalovaný vydal dne 30. 7. 2025 napadené rozhodnutí, č. j. OAM-104/ZA-ZA11-K11-2025. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že azyl podle ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu žalobci neudělil, neboť žalobce v zemi původu nevyvíjel žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, pro kterou by byl státními orgány pronásledován. Ačkoli tvrdil svou přízeň ke straně Sociálních demokratů, ze zpráv o zemi původu nevyplývalo, že by běžní členové nebo sympatizanti strany čelili v X společnosti potížím nebo jinými ústrkům, natož pak pronásledování. Žalovaný připustil, že by žalobce mohl mít vazby na R. M., ty ale

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

neimplikovaly přiměřenou pravděpodobnost pronásledování žalobce. Ve zbytku považoval žalovaný vyjádření žalobce ohledně potíží v X za zjevně nevěrohodné a účelové, protože vyhodnotil posouzení těchto tvrzených okolností ve smyslu čl. 4 odst. 3 až 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění) (dále jen „kvalifikační směrnice“) jako nadbytečné. Věřohodnost žalobcovy výpovědi v azylovém řízení zpochybnil žalovaný proto, že žalobce nebyl schopen uspokojivě popsat svou motivaci pro podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný rovněž odkázal na protokol o výsledku žalobce v pobytovém správním řízení, ve kterém žádné hrozby s návratem do země původu nespojoval, přičemž neuvedl ani žádnou překážku bránící mu ve vycestování z ČR. V předmětné výpovědi nezmínil ani svoje vazby na M. Když byl na rozdíl ve výpovědích v řízeních žalovaným dotazován, vysvětlil je tak, že svá tvrzení přizpůsobuje typu žádosti. Všechny obavy tvrzené v azylovém řízení jsou hypotetické, pro události, které se už měly stát, žalovaný neposkytl žádný důkaz. Žalobce neposkytl dokonce ani výpověď, která by byla věrohodná. Žalovaný pak v odůvodnění na konkrétní rozpory činící výpověď nevěrohodnou poukázal a své závěry opřel o judikaturu. Žalovaný se vypořádal i s otázkou udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, přičemž uzavřel, že trest smrti se v X nepřipouští. Neshledal ani nebezpečí vzniku vážné újmy v podobě mučení či jiného krutého a nelidského zacházení, když žalobce ze země původu bez problémů vycestoval a nečelil tam ani trestnímu stíhání.

VI.

Právní posouzení věci soudem

17. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán [ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)], přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Zdejší soud dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
18. Soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel z následující právní úpravy.
19. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
20. Podle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

21. Podle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu za *vážnou újmu* se podle tohoto zákona považuje a) *trest smrti nebo poprava*, b) *mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu*, nebo c) *vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*.
22. Žalobce primárně žalobou rozporoval závěr žalovaného, že jeho výpověď byla nevěrohodná. Pro nesprávné vyhodnocení věrohodnosti jeho výpovědi pak nedošlo k řádnému posouzení jím tvrzených obav, čímž měla vzniknout vada nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
23. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, „*není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.*“ Ministerstvo vnitra přitom náležité zjišťuje reálie o zemi původu (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58). O specifické povaze zásady materiální pravdy v řízení o udělení mezinárodní ochrany, která vyvěrá z pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení, uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, že je na žalovaném, „*aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.*“
24. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45: „*Závěr správního orgánu o tom, že azylový příběh žadatele o mezinárodní ochranu či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem, a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 směrnice 2011/95/EU. Mezi tyto indikátory hodnověrnosti patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní a její plausibilita ve světle relevantních informací o zemi původu.*“
25. Čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice pak stanoví, že:

Uplatňují-li členské státy zásadu, podle které je povinností žadatele, aby žádost o mezinárodní ochranu zdůvodnil, a nejsou-li jednotlivá prohlášení žadatele doložena písemnými nebo jinými doklady, nevyžadují tato prohlášení důkazy při splnění těchto podmínek:

 - a) *žadatel vynaložil skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnil;*
 - b) *žadatel předložil všechny náležitosti, které měl k dispozici, a podal uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí;*
 - c) *prohlášení žadatele byla shledána souvislými a hodnověrnými a nejsou v rozporu s dostupnými zvláštními i obecnými informacemi o případě žadatele;*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

d) *žadatel požádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možné době, ledaže může prokázat dobrý důvod, proč tak neučinil, a dále*

e) *byla zjištěna celková hodnověrnost žadatele.*

26. Stran věrohodnosti žalobce žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí shrnul, že jeho vyjádření v azylovém řízení bylo zjevně účelové a naprosto rozporné, tedy nevěrohodné, proto nebylo nutné, aby jím tvrzené okolnosti byly posouzeny ve smyslu čl. 4 odst. 3 až 5 kvalifikační směrnice. Žalobcovu tvrzenou motivaci pro odchod z X nepovažoval žalovaný za dostatečně přesvědčivou. Ve své argumentaci k nevěrohodnosti se také ve velké míře opíral o skutečnost, že žalobce žádné obavy ani možné hrozby nezmínil již před policejním orgánem v pobytovém správním řízení.
27. K tomu soud uvádí následující. Skutečnost, že žadatel o mezinárodní ochranu, se kterým před podáním žádosti bylo vedeno pobytové správní řízení, nevyličí svůj azylový příběh již před policejním orgánem, není bez dalšího nezpochybnitelným indikátorem, že příběh předestřený žadatelem v azylovém řízení není pravdivý.
28. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal nejen na rozpor mezi výpovědí žalobce před policejním orgánem a žalovaným správním orgánem, ale i na rozpory v rámci pohovoru k žádosti.
29. Jedním z rozporů, které žalovaný shledal ve výpovědi žalobce, byla nejasnost ohledně období, ve kterém se žalobce měl s R. M. seznámit. Žalovaný odkázal na vyjádření žalobcova právního zástupce k jeho žádosti o mezinárodní ochranu, ve kterém měl uvést, že s M. spolupracoval v letech 2013 až 2018, zatímco při pohovoru k žádosti tvrdil, že se setkali až v roce 2017. Soud tento nesoulad časových údajů nepovažuje za rozpor ve vyjádřeních během správního řízení. Ve vyjádření k žádosti žalobce sice uvedl časový údaj 2013 až 2018, ale formulace věty, ve které je použit, je nejednoznačná a je možné, že toto období popisuje pouze léta strávená studiem práva, neodkazuje nutně na období, ve kterém měl znát M. a jednat s ním [„*Mé obavy vychází z toho, že v průběhu svého studia na právnické fakultě X národní univerzity v B. v letech 2013 až 2018 jsem spolupracoval (...) s panem R. M., (...),“* srov. č. 1. 4 ve správním spisu]. Žalobce uvedl, že spolupracoval s M. během vysokoškolského studia, ale nikde neuvedl, že to bylo od jeho úplného počátku do konce.
30. Žalovaný za rozporné, a tedy nevěrohodné, považoval i žalobcovy odpovědi na frekvenci, se kterou se s M. stýkal. Žalobce na jednom místě v pohovoru uvedl, že se s ním setkal několikrát a následně popsal relativně pravidelné schůzky. Takový rozpor považuje soud za zcela minimální a za takový, který nemůže jako argument pro nevěrohodnost celého azylového příběhu žalobce obstát. Z obou výroků totiž vyplývá vícečetné setkávání žalobce s R. M., postrádá proto smysl striktně lpět na sémantické hranici mezi pojmenováními četnosti „několikrát“ a „pravidelně“. O to méně v situaci, kdy je ústní projev konsekutivně tlumočen do češtiny a drobné významové nuance mohou být snadno ztraceny v překladu.
31. Obdobně argumentoval žalovaný ohledně tvrzení žalobce, že M. jeho bankovní účet použil třikrát, přičemž následně uvedl více případů a opravil se, že to ve skutečnosti bylo více než třikrát. I v tomto případě považuje soud rozpor za zanedbatelný a bez vlivu na celkovou věrohodnost výpovědi žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

32. Další rozpor měl podle žalovaného spočívat v tom, že žalobce hypotetické nebezpečí vynucení podání křivé výpovědi proti M. předkládá jako již prožité události, aniž by je nějak podložil. Žalobce nepopsal žádnou událost, ve které by došlo k jeho mučení nebo jinému obdobně násilnému nucení ke křivému svědectví. Žalobce dokonce uvedl, že vyšetřovatelé s ním jednali velmi slušně, ale tvrdě. Na druhou stranu pak zmínil, že byl X vyšetřovateli výslovně vyzván, aby proti M. svědčil a označoval nějaké importované zboží za nelegální. Prokuratura mu následně měla sdělit, že se nemá bát lhát, že potom už ho nebudou obtěžovat. Soud konstatuje, že ačkoli v domovském státě mohl žalobce čelit tlaku vyšetřovatelů a prokuratury na to, aby vypovídal proti M., nedošlo při výsleších, a ostatně ani v době mezi nimi, k žádnému jednání, které by se dalo označit za agresivní, za používající fyzické násilí nebo dokonce mučení a jiná obdobná zacházení, před kterými by žalobce byl chráněn ve světle čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Lze proto dát žalovanému za pravdu, že žalobce netvrdil, že k takovému jednání ve vztahu k jeho osobě došlo. Ztotožnit se už ale nelze se závěrem, že k takovému zacházení se žalobcem nemůže dojít po návratu do země a že takové obavy jsou pouze hypotetické. Žalovaný totiž nedisponoval žádnými podklady, na základě kterých by takový závěr mohl učinit, což konstatování nepravděpodobnosti takového zacházení nebo pronásledování ve vztahu k žalobci činí nepřezkoumatelným.
33. Aniž by soud předjímal závěr o tom, zda hrozí žalobci při návratu do X pronásledování nebo vznik vážné újmy, či zda žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu účelově, nepovažuje jeho výpověď za tak zjevně nevěrohodnou, aby v jeho případě nemělo dojít k náležitému posouzení jeho obav. Tvrzené rozpory ve výpovědích žalobce, ať už mezi výpověďmi před policejním orgánem a žalovaným správním orgánem, nebo ve vyjádřeních v rámci azylového řízení, nedosahují takové intenzity, pro kterou by azylový příběh žalobce bylo možné meritorně nehodnotit, příp. se spokojit pouze s povrchním hodnocením, kterému schází opora v podkladech ve správním spisu. Ačkoli žalovaný neargumentoval pouze nevěrohodností tvrzení žalobce, tuto argumentaci použil jako nosnou. Jakékoli náznaky meritorního hodnocení skutečností tvrzených žalobcem jsou příliš strohé, závěry jsou nepodložené bližšími úvahami žalovaného postavenými na relevantních informacích známých ze správního spisu. V tomto směru je proto důvodná námitka žalobce, že napadené rozhodnutí trpí vadou nepřezkoumatelnosti.
34. Z důvodů výše uvedených proto nelze považovat za přiléhavý ani judikaturní závěr, na který se žalovaný v odůvodnění odvolává: „*Pokud je nesporné, že stěžovatel ani nenamítal skutečnosti svědčící o tom, že došlo nebo že by potenciálně mohlo dojít k zásahu do jeho lidských práv ve smyslu ustanovení § 12 či 14a zákona o azylu, či že je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech jeho žádosti o mezinárodní ochranu, žalovaný se nemusí dále hodnocením jednotlivých tvrzení a skutečností zabývat*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Je totiž zřejmé, že žalobce skutečnosti týkající se možného porušení jeho základních lidských práv tvrdil. Zároveň neplatí, že by žalobce byl nevěrohodný *ve všech* relevantních aspektech jeho žádosti. Žalovaný měl tedy postupovat tak, jak Nejvyšší správní soud nastínil na jiném místě v témže rozsudku: „*V případě, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany však uvádí skutečnosti podřaditelné pod taxativní výčet důvodů pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, pak je třeba žadatelem uváděné skutečnosti konfrontovat se zjištěními týkajícími se politického*

prostředí v zemi původu žadatele“ (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70).

35. Žalobce svůj azylový příběh opíral o své vazby na R. M. Z vyjádření žalobce v průběhu azylového řízení vyplynulo, že M. je trestně stíhaný podnikatel s politickým vlivem, bývalý ředitel X celního úřadu a donor právnické fakulty, na které žalobce v B. studoval, a člen Sociálně demokratické strany. Žádné objektivní informace zjištěné žalovaným k osobě M. z podkladů pro napadené rozhodnutí neplynou. Žalovaný tedy dostatečným způsobem nezjistil skutkový stav, ačkoli měl povinnost tak učinit, bez ohledu na to, zda žalobce disponoval dokumenty, které by jeho azylový příběh potvrdily (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63).
36. Na základě podkladů pro napadené rozhodnutí si nelze vytvořit ani představu o tom, pro jakou trestnou činnost je M. v X trestně stíhán, zda šlo o činnost politickou či nikoli, jaký trest mu byl uložen či jaký mu hrozí. Pro žalobcův azylový příběh je pak stěžejní informace týkající se M. spolupracovníků, která ve spise rovněž absentuje. Aby mohl žalovaný vyhodnotit, zda je přiměřeně pravděpodobné, že žalobce bude v zemi původu pronásledován (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82), nebo zda u něj existuje reálná hrozba vážné újmy podle § 14a zákona o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33), jsou potřebné informace o tom, zda vůbec k výsledkům M. spolupracovníků a další osob, které s ním byly ve styku, orgány činnými v trestním řízení dochází. Pokud ano, je třeba vyjasnit, zda jsou tyto výsledky prováděné v souladu se zákonem, tedy zda před nimi vyslýchaná osoba obdrží písemné předvolání, jakým způsobem takové výsledky probíhají a zda jsou známy případy nucení vyslýchaných k podání určité verze výpovědi, příp. jakým způsobem k takovému nucení dochází.
37. Žalobce měl také za to, že nepříznivé následky, jichž se obává, pramení z jeho politického jednání a názoru, neboť byl vyslýchán v souvislosti se svými kontakty na politika M., se kterým začal spolupracovat v období voleb. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobce v zemi původu nevyvíjel žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv, za kterou by byl pronásledován nebo mučen, a není v jeho případě dána ani přiměřená pravděpodobnost, že z azylově relevantních důvodů bude pronásledován v budoucnu. Žalovaný v žalobcově azylovém příběhu nespatořoval ani skutečné nebezpečí vzniku vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
38. Soud neshledal, že by žalovaný činnost, od které žalobce odvozuje svůj azylový příběh, označil za nesouvisející s výkonem politických práv nebo s politickým přesvědčením. Žalovaný pouze vyvodil závěr, že se nejedná o aktivitu, pro níž by měl být azylově relevantním způsobem pronásledován či mu mělo hrozit nebezpečí mučení. Nejednalo se o konstatování, že jeho činnost vůbec nebyla politická. Žalovaný proto nebagatelizoval jeho azylový příběh způsobem, který žalobce namítal. Jak soud ale vyložil už v předchozích bodech tohoto rozsudku, žalovaný řádně nezjistil skutkový stav, když neměl k dispozici dostatek podkladů pro učinění přezkoumatelného závěru o tom, zda žalobci v X hrozí pronásledování či vážná újma.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

VII. Závěr a náklady řízení

39. Z důvodů shora uvedených soud napadené rozhodnutí bez jednání podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. zrušil. V souladu s ustanovením § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku žalovaného v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
40. V dalším řízení žalovaný řádně zjistí skutkový stav týkající se osoby R. M. a jeho spolupracovníků a teprve na základě těchto informací vyhodnotí, zda je v případě žalobce dána přiměřená pravděpodobnost pronásledování nebo skutečné nebezpečí vzniku vážné újmy.
41. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, má proto právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady žalobce sestávají z odměny jeho advokáta za dva úkony právní služby po 4 620 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby) podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) a ze dvou paušálních částek po 450 Kč jako náhrad hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady o náhradu této daně ve výši 2 130 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celkem tak náklady řízení žalobce činí částku 12 270 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. květen 2026

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.